

חוקה – מקום לגדול

תוכן עניינים:

עמ'	פרק
2	1. מבוא
3	2. רוח המקום 2.1. אבני היסוד
6	3. מוסדות בית הספר: הגדרתם, תפקידם וסמכויותיהם 3.1. הגדרות 3.2. עקרונות יסוד להתנהלות המוסדות 3.3. מוסדות העל 3.4. מוסדות הביצוע
19	4. שימור החוקה
20	5. נספחים

*הערה:

חלק מהנספחים והתקנונים המצוינים בחוקה אינם קיימים עדיין. עם אישור החוקה ייקבע פרק זמן מוסכם למוסדות המקום, על מנת להתקין את התקנונים ולהביאם לאישור האסיפה. לאחר אישורם יצורפו הנספחים לחוקה ויהפכו לחלק בלתי נפרד ממנה.

1. מבוא:

חוקה זו מהווה אמנה חברתית בין כלל חברי הקהילה ונועדה להצהיר על ההשקפות, העקרונות, הערכים והמנגנונים שעל בסיסם פועל ומתנהל (בהווה ובעתיד) "מקום לגדול". כל חלקי החוקה מהווים חלק בלתי נפרד ממנה ושותפים יחדיו לקביעת ערכי המקום והתנהלותו.

בכל מקום רלוונטי בו מוזכרים "בית הספר", "המקום" או "הצוות" וכדומה בהקשר חינוכי, פדגוגי והתנהלותי, הכוונה כוללת גם את הגן, על כל היבטיו.

2. רוח המקום

"מקום לגדול" - בית-ספר וגן, מושתת על קהילה הכוללת הורים, ילדים ואנשי צוות, השותפים יחדיו ליצירתה של סביבה חינוכית הפועלת מתוך הכרה בחשיבות החינוך, ואחריות ההורים והצוות לחינוך הילדים, ומתוך אמונה בערכי החינוך הדמוקרטי.

אנו מאמינים כי בית הספר הינו סביבה מתחנכת ומצמיחה בה כולנו – ילדים, הורים וצוות – שותפים לקהילה אנושית המהווה עבור כל חברה מקום לביטוי ולמימוש עצמי תוך דיאלוג, הקשבה, אחריות, מעורבות ושמירה על כבוד האדם וסביבתו.

אנו מאמינים בחופש ובחירות הפרט, ומעמידים קודם כל את השלמות הרגשית והנפשית של הילדים כבסיס להתפתחותם. השקפתנו מעניקה תשומת לב וחשיבות למקום הפנימי ולרצון החופשי מצד הילד ללימוד תחומי הידע ואוצרות התרבות.

אנו מאמינים כי לילדים יש סקרנות ורצון טבעי ללמוד וכי למידה מתרחשת בכל עת ובכל מקום. מתוך כך על סביבת הגן ובית הספר להוות מקום בטוח המעודד התפתחות ולמידה מתוך הנעה פנימית, חוויה והנאה, זאת לצד הקניית מיומנויות, ידע וכלים לשלבי החיים הבאים.

אנו רואים את המעשה החינוכי כדיאלוג המאפשר לילדים לגדול תוך נטילת עוצמה ואחריות; ודוגלים בחינוך השם דגש על כבוד הילדים, מאפשר להם למידה משמעותית, מזמן מפגש עם עצמם ועם זולתם, מעודד הכרה ואמונה בייחודיותם ובכישוריהם, מציב בפניהם אתגרים אישיים, חברתיים ולימודיים ומעניק להם אפשרות לבחור מתוך אמת, חופש והצבת מטרות אישיות.

אנו רואים במרחב הדמוקרטי ובהתנסות בו בסיס חשוב ומהותי להתפתחות הפרט בחברה, וכלי משמעותי לפיתוח מיומנויות, לתרומה ולהתנהלות בחברה האנושית בהווה ובעתיד.

אנו רואים את תפקידנו כקהילה ביצירת אקלים חינוכי המכיל ומקבל את השונה, מגלה פתיחות וסבלנות והמאפשר לכל ילד וילדה להתקדם ולהתפתח בקצב המתאים להם.

אנו שואפים לקיים ב"מקום לגדול" קהילה מכילה המחוברת לכלל גווניה של החברה הישראלית והגלובאלית, בהתאם לערכי התפיסה החינוכית שלנו, ומבקשים להגשים ולפתח שאיפה זאת.

הורי הילדים מהווים גוף חי וחיוני בחיי המקום. אנו מאמינים שמוטלת עלינו, ההורים, האחריות להיות מעורבים בחינוך ילדינו, להשתתף בעיצוב המקום ובהתנהלותו, לתרום לטיפוחו, וליזום ועדות ופעילויות מעבר לזמן בית הספר. בו בזמן, על ההורים מוטלת גם האחריות לכבד את מרחב בית הספר, חוקיו וזמני הפעילות הקבועים בו, מתוך הבנה שהפרה של אלו, נושאת פוטנציאל של פגיעה באחר.

צוות בית הספר הינו חלק אינטגרלי ומהותי בחיי המקום והקהילה, השותף ומוביל מדי יום את יצירת הסביבה החינוכית ותהליכי הלמידה והצמיחה של הילדים. אנו רואים בפעולה החינוכית היום-יומית עם הילדים כעומדת בלב התהליך החינוכי ויש לטפחה ולאפשר לה את המרחב הראוי, מתוך שותפות וכבוד הדדי.

"מקום לגדול" מחויב לעקרונות הצדק, השוויון והחירות הבאים לידי ביטוי, בין היתר, במגילת העצמאות של מדינת ישראל ובהכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם. אנו שואפים ליצירת חברה המבוססת על שותפות כנה והוגנת בין כל פרטיה, המקבלת את השוני בין חברה ודואגת לקהילה ולסביבה בה אנו חיים.

"מקום לגדול" יפעל כקהילה שוויונית, דמוקרטית ופלורליסטית, בה פועלים הילדים, ההורים ואנשי הצוות, בתוך סביבה חופשית, סובלנית, נטולת אלימות, המטפחת את התפתחותם הנפשית, האינטלקטואלית והחברתית של פרטיה.

"מקום לגדול" שואף לצמוח ולאפשר לתלמידיו מסלול צמיחה וגדילה שלם, שיאפשר לקהילה למצות ולהגשים את הפוטנציאל הגלום בסביבתו החינוכית והערכית.

על כתפי כולנו מוטלת האחריות לקחת חלק פעיל ביצירת קהילה יציבה ובטוחה, בעלת ערכות הדדית ואמונה בדרכה, קהילה חושבת, שואלת ומקיימת הסתכלות פנימית ובחינה מתמדת של הדרך שתאפשר את התנאים להגשמת חזון זה.

2.1. אבני היסוד

דמוקרטיה: גישתנו החינוכית מבוססת על ערכי החינוך הדמוקרטי פרוגרסיבי הרואה את הילד כאדם שלם וחופשי. הילדים זכאים לבחור את דרכם באופן עצמאי ולקחת חלק בהחלטות אורח החיים הדמוקרטי הקובעות את אופי ומדיניות בית הספר והגן ואת מעשיהם במסגרתו.

כבוד האדם: "מקום לגדול" מחויב לעקרון כבוד האדם ולערך הסובלנות כלפי האחר. זכויות הילדים כוללות את הזכות לחירות, לכבוד, לצדק, לפרטיות, לשונות, ולחופש הביטוי, חופש האמונה, המידע והיצירה.

רב-גילאיות ורב-מגדריות: הכרות ופעילות שוויונית, מכבדת וטבעית, הפתוחה באופן שווה לבנים ולבנות, והמשלבת בין גילאים שונים, תורמת להתפתחות הפרט ומטפחת ומעודדת מנהיגות, אחריות ואינטראקציה הדדית עם האחר. בהתאם תהא הסביבה החינוכית שלנו רב גילאית ורב מגדרית, המשלבת אינטראקציה חופשית בין גדולים וקטנים ובין בנים ובנות, הפועלים ביחד ולחוד, באחריות וכבוד הדדי.

אחריות: "מקום לגדול" יטפח את האחריות האישית ואת האחריות המשותפת, של כל חברי הקהילה, תוך דגש על ערכות הדדית ומחויבות של החברה כלפי היחיד ושל היחיד כלפי החברה.

בחירה: עקרון הבחירה הינו עמוד תווך של החינוך הדמוקרטי, והוא מבוסס על תפיסת הילד כסובייקט בעל רצונות ושאפיות ולא כאובייקט של התהליך החינוכי. התנסות בבחירה, כולל החופש "לטעות", מקנה לילד חוויה פנימית של מעורבות והשפעה על חייו וסביבתו, מאפשרת למידה מתוך הנעה ועניין פנימיים ותורמת לעצמאות ולאחריות הילדים. בית הספר יטפח את יכולתם של הילדים לבצע בחירות אמיתיות הנכונות עבורם ויקנה מקום מרכזי לערך זה בתוכנית הלימודים, תוך התחשבות בגילאים השונים, דיאלוג והתאמה אישית.

למידה: למידה מתרחשת בכל רגע וילדים הם סקרניים מטבעם. אנו מאמינים כי על הסביבה החינוכית לאפשר לילדים לפתח את תחומי העניין שלהם, בדגש על בחירה והנאה, ובמקביל מאמינים שעל בית הספר לפעול להכנת הילדים לשלבי הלמידה וההתמודדות הבאים אחריו, תוך הצבת אתגרים והקניית מיומנויות, כלים וידע מתאימים.

חונכות: לחונכות אישית מקום מרכזי בתהליך החינוכי. כל ילד בבית הספר ילווה ע"י חונך מבוגר, אשר נבחר על-ידו. תפקיד החונך הינו ללוות, להעצים ולפתח את הילד, תוך שיח וקשר אנושי, בכל תחומי הפעילות, יום-יום, לאורך השנה. במקביל יתקיים בבית הספר

משולש "חונך-ילד-הורה", במסגרתו יעמוד החונך בקשר רצוף עם הורי הילד, יכיר את הסביבה המשפחתית של הילד, ויהווה גורם מתווך בין בית הספר להורים.

מוגנות: "מקום לגדול" מדגיש את הזכות להגנה מפני כל סוגי האלימות הגופניים והנפשיים, ושם דגש מירבי על דרך ארץ, ביטחונם האישי של התלמידים, המורים וחברי הקהילה, ועל יכולתם לפעול בסביבה חופשית ובטוחה.

שקיפות: שקיפות היא אבן יסוד ליצירת אמון ושיתוף אמיתי. חברי המקום ומוסדותיו יפעלו ליצירת שקיפות בפעילותם, בין חברי הקהילה, בין החברים למוסדות, וכן בתוך ובין גופי הניהול עצמם, תוך הימנעות מלאה מפגיעה בצנעת הפרט והתחשבות בנושאים רגישים.

מעורבות והתנדבות: מעורבות התנדבותית של הפרטים בחיי הקהילה הינה אבן יסוד משמעותית בקהילתנו. מצד אחד על כל חברי הקהילה, ובמיוחד הורי הילדים, לשאוף להתנדבות למעורבות משמעותית בפעילות המקום, ומצד שני, על גופי המקום לעודד מעורבות בכל האמצעים העומדים לרשותם כגון שיתוף מידע ויידע, קריאה לפעולה, יצירת מרחבים לפעולה ועוד.

דיאלוג, הקשבה, סובלנות: כלל חברי הקהילה, הורים, ילדים ואנשי צוות, כמו גם הלימודים והפעילויות השונות, יתקיימו תוך דגש על שיח מכיל, שיח של דיאלוג, הקשבה וסובלנות בין אדם לחברו.

קליטת תלמידים: קהילת בית הספר תהיה פתוחה באופן שוויוני בפני כל אדם ללא הבדלי דת, אמונה, מוצא, לאום או מין. עם זאת המקום אינו מתחייב לקבל את כל הפונים מפאת מגבלת מקום, קצב צמיחה מבוקר, חוסר יכולת לספק מענה הולם לצרכים מיוחדים במידה ולא יינתן להם מענה תקציבי רשותי מתאים ואיזונים שונים.

רב גוניות: בהתנהלות המקום ובפעילויותיו יושם דגש על רב גוניות במרקם האנושי, תוך הכלה וכבוד לייחודיותו של כל אדם באשר הוא.

גמישות: על כולנו לפעול בגמישות מחשבתית ואופרטיבית ובפתיחות לרעיונות שונים ומגוונים בחיי היום-יום ובכלל, זאת בהתאם להחלטות ולתקנוני המקום, ותוך שמירה על עקרון אי הפגיעה באחר.

אבני יסוד ועקרונות אלו הינם מהותיים ומהווים את התשתית של המסגרת החינוכית והערכית בה אנו חברים ופועלים. על בסיסן יבחנו כל רעיון, פעילות ומעשה וכל שינוי בהן יבוצע אך ורק בהתאם לרוב הנדרש לביצוע שינוי מהותי בחוקה.

3. מוסדות בית הספר: הגדרתם, תפקידם וסמכויותיהם

3.1. הגדרות:

"מקום לגדול" יורכב ממספר מוסדות שיפעלו בהרמוניה, כל אחד בתחומו, במטרה לאפשר את הפעלת המקום באופן מיטבי, דמוקרטי ובהתאם לעקרונות ומהות החוקה.

המילה "מוסדות" בשימושה להלן, מייצגת את הגופים השונים והקבוצות השונות בקהילה כולה, החל מהעמותה, הקהילה, הרשויות השונות, הוועדות, גופי הניהול, צוותי החינוך, הילדים ועוד.

מוסדות המקום מחולקים לשתי קבוצות:

- מוסדות על: א. מוסד העמותה; ב. מוסד האסיפה הכללית; ג. מוסד הפרלמנט.
- מוסדות ביצוע: הוועדות השונות, הנהלת בית הספר, צוות בית הספר ועוד.

3.2. עקרונות יסוד להתנהלות המוסדות:

- **שקיפות:**
שקיפות ושיתוף בידע, במחשבות ובפעילויות, מעודדים מעורבות לצד פעילות תקינה, מבוקרת והוגנת. מוסדות המקום יתנהלו בשקיפות מרבית, תוך הימנעות מלאה מפגיעה בצנעת הפרט והתחשבות בנושאים רגישים.
- **אחריות, מחויבות וערבות הדדית:**
מוסדות המקום יתנהלו במסירות ואחריות למילוי תפקידם, ויהיו ערבים זה לזה, מתוך הכרה שהצלחת המקום תלויה בתפקודם ובשיתוף פעולה מעולה ביניהם.
- **ניגוד עניינים:**
רוב גופי הקהילה מורכבים מהורים לילדים המתחנכים במקום. משום כך יתכנו מצבים רבים של ניגודי עניינים לכאורה ובפועל. על כל חברי המקום ומוסדותיו לפעול במטרה להקטין את הפוטנציאל לניגוד עניינים ולהקפיד שהחלטות המוסדות ייקבעו לפי טובת הכלל בלבד.
- **תקנונים:**
מוסדות המקום המחויבים בחוקה לתקנון ספציפי, יפעלו לפי תקנונים שיגדירו את מנגנון המוסד, תפקידו, סמכויותיו, תהליכי קבלת ההחלטות, חברי המוסד, סמכויותיהם, אופן בחירתם, ניגודי עניינים, קדנציה, תקופות צינון, נושאי משמעת ועוד.

3.3. מוסדות העל:

1. עמותת שדות (העמותה):

חברי המוסד:	כל ההורים לילדים הלומדים ב'מקום לגדול', ורק הם, יהיו חברים בעמותה ובעלי זכות הצבעה באספותיה.
תיאור ותחומי אחריות:	עמותת 'שדות' היא העמותה המפעילה את "מקום לגדול". ייעוד העמותה הינו להבטיח את קיומו של "מקום לגדול" בהתאם לעקרונות היסוד המוזכרים בחוקה זאת, ובכפוף לחוקי מדינת ישראל. תפקידי העמותה הינם לוודא את התנאים הכלכליים, המשפטיים והמנהלתיים הנדרשים לפעילות בית הספר, כולל קביעת וגביית שכר הלימוד והתקשרויות בהסכמי עבודה עם צוות בית הספר על חברי העמותה – הורי הילדים - מוטלת האחריות להתנדב, לפעול ולהיות מעורבים על מנת לקיים את מטרות העמותה. בין אלו עליהם ליזום פעילויות מעבר לזמן בית הספר, עבור הקהילה כולה, וכן לקבל אחריות מעשית על תחומי האחריות המוטלים על העמותה, בהתנדבות ומתוך הכרה שקיום והתפתחות הקהילה תלויים בכך. על חברי העמותה מוטלת האחריות לכבד את חוקי הסביבה החינוכית ואת ערכיה, ולשמור על ערכי הערבות ההדדית, הדיאלוג והשותפות לאורך כל תקופת חברותם.
סמכויות:	חברי העמותה מהווים יחדיו את מוסד "האסיפה הכללית", אשר מהווה את הסמכות העליונה והיחידה לקבלת החלטות מהותיות על המקום וכל חברי הקהילה וגופיה יהיו כפופים להחלטותיה.
מתכונת פעילות:	את העמותה ינהל הוועד המנהל, כמוגדר בתקנון העמותה.
תקנון:	תקנון העמותה מופיע כנספח א' לחוקה זאת.

2. אסיפת העמותה (האסיפה הכללית):

חברי האסיפה:	חברי האסיפה הינם כל הורי הילדים הרשומים, ולכל הורה ישנה זכות הבעת דעה בכל נושא, וקול אחד בכל הצבעה. זכות ההצבעה תתממש אך ורק תוך שותפות באסיפה.
תיאור ותחומי אחריות:	האסיפה הכללית היא הגוף הריבוני העליון של "מקום לגדול", הממונה על עיצוב הפעילות וכללי ההתנהלות והמדיניות שלו, למעט סוגיות פדגוגיות וכוח אדם.
סמכויות:	בסמכות האסיפה לחוקק חוקים, לבטלם ו/או לשנותם, ולקבל החלטות המסדירות את פעילות המקום, למעט סוגיות פדגוגיות וכוח אדם, וכן בכפוף לעקרונות החוקה,

תקנונה ולחוקי מדינת ישראל. לאשר מינויו והעסקתו של מנהל בית הספר. להביא לסיום תפקידו של מנהל בית הספר, אך זאת בהחלטה הנושאת רוב של לפחות 75% מבעלי זכות הבחירה הנוכחים באסיפה, והכוללת התוויית מבנה הגיוני וישים להמשך פעולת המקום. לאשר את תקציבו השוטף של בית הספר ואת הקצאת המשאבים הכללית על-פי תחומים. לקבוע ו/או לאשר שינויים בשכר הלימוד בכל שנה. לקבוע קריטריונים ועקרונות למענקים או הנחות או פטורים בהקשר של שכר הלימוד. לאשר שינויים משמעותיים בתקציב המקום ו/או שימוש מיוחד בכספים לפרויקטים מיוחדים כגון הלוואות חריגות וכיוצא בזה. לאשר פרויקטים תשתיתיים אשר סכום ההשקעה בהם עולה על 2% לפרויקט בודד, או 4% במצטבר, מתוך סך התקציב השנתי של העמותה. לאשר את חברי הוועדות הקבועות בחוקה, כולל את תפקיד הגזבר וחברי הוועד מנהל. כל שינוי מהותי בפעולתו או בסמכויותיו של כל אחד מגופי היסוד של המקום, מצריך רוב מיוחס של לפחות 75% מבעלי זכות הבחירה הנוכחים באסיפה. כל שינוי מהותי הנוגע לתפיסה החינוכית של בית הספר, לפי הגדרתה בחוקה ובנספחיה, נדרש לרוב מיוחס של לפחות 75% מבעלי זכות הבחירה הנוכחים באסיפה; יש לשים לב שהסמכות הבלעדית להצעת שינוי בתפיסה החינוכית הינה של מנהל בית הספר והגן בלבד. לאסיפה תוקנה הסמכות לבצע כל פעולה אחרת ולקבל כל החלטה שהותרו לה בתקנון העמותה ובדין.	
על כינוס האסיפה אחראי הועד המנהל, וניתן לכנסה בכל עת, לפי הצורך והדרישה, ובהתאם לתקנון. יובהר שכל קבוצה של חברי עמותה יכולה לפנות לוועד ולבקש כינוס אסיפה. כינוס האסיפה הינו פסי ורק הנוכחים בה בפועל יכולים להצביע. במקרים בהם לא ניתן לכנס את האסיפה, או שנבצר לפחות ממחצית חבריה מלהגיע עקב סיבות אובייקטיביות, ניתן יהיה לכנסה באופנים אחרים, לפי החלטת הועד המנהל, ובהתאם לחוק העמותות, באופן שיאפשר לכל חברי העמותה לראות ולשמע את שאר הנוכחים. בסמכותו של הועד המנהל להודיע על השהיית ביצוע של כל החלטה שהתקבלה באסיפה, זאת לא יאוחר מ-30 יום ממועד אותה האסיפה, תוך נימוקים רלוונטיים, ולהביאה לדיון והצבעה מחודשים (שיתבצעו עד 30 יום ממועד הודעתו). זכות זאת הינה חד פעמית עבור כל החלטה. שינוי של סעיף זה בחוקה מצריך רוב מיוחס של לפחות 75% מבעלי זכות הבחירה הנוכחים באסיפה. החלטות האסיפה, למעט עניינים בהם צוין אחרת במפורש, יוכרעו ברוב רגיל של משתתפי האסיפה. לא יועלו לאסיפה ולא יוצגו בפניה החלטות או מידע שיש בהם כדי לפגוע בצנעת	מתכונת פעילות:

	הפרט. תאריך כינוסה וסדר יומה של האסיפה יפורסמו מראש לכלל חברי האסיפה ע"י הועד המנהל באופן שיאפשר מקסימום מידע על הנושאים והרקע לדיונים, ובהתאם יפורסם בסופה פרוטוקול, כאמור בתקנון האסיפה. כיו"ר האסיפה וכמזכירה ישמש חבר הועד המנהל, שיבחר ע"י הועד, אלא אם הוחלט אחרת ע"י האסיפה.
תקנון:	תקנון העמותה – הכולל בתוכו את נהלי האסיפה הבסיסיים (התקפים יחד עם חוקה זאת), מופיע כנספח א' בחוקה זאת.

3. הפרלמנט:

חברי המוסד:	כל חברי הקהילה, כולל צוות בית הספר והילדים. לכל משתתף בפרלמנט זכות הצבעה אחת.
תיאור ותחומי אחריות:	הפרלמנט הוא המוסד העליון של הקהילה בכל הקשור לערכים, אורח חיים וכללי התנהגות, בתוך מרחב ההחלטות הפתוחות גם להכרעת הילדים. בהתאם לערכי המקום, מוסד הפרלמנט הינו מוסד המגלם במהותו ביטוי שיא ליכולת ההשפעה ולאחריות האישית והקהילתית של ילדי וחברי המקום. לפיכך על כל חברי הקהילה ומוסדותיה לפעול להגשמת מהות הפרלמנט כגורם המשפיע משמעותית על אורח החיים בבית הספר. אנו שואפים לאפשר למוסד הפרלמנט לצמוח יחד עם הילדים ולמצות את מהותו ויכולותיו באופן מלא.
סמכויות:	בסמכות הפרלמנט לקבוע נהלים ותקנות הרלוונטיים להתנהלות בבית הספר, אשר אינם עומדים בסתירה לחוקה זאת ולתקנונים המופיעים בה.
מתכונת פעילות:	הפרלמנט ישאף להתכנס לפחות פעם בשבוע. כל אחד מהמשתתפים יכול להעלות הצעות לדיון והצבעה, בנוהל מסודר שייקבע בתקנון הפרלמנט. החלטות בפרלמנט יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בדיון.
תקנון:	הפרלמנט יפעל לפי תקנון מסודר שיהיה חלק מתקנון בית הספר.

3.4. מוסדות הביצוע

מוסדות הביצוע הינם מוסדות חיוניים שקיומם מחויב במסגרת החוקה. הקמתם של גופים או וועדות נוספות מעבר למוסדות אלו, נתונה להחלטות מוסדות המקום, בהתאם לצרכי המקום ומטרותיו.

1. הוועד המנהל

חברי הוועד המנהל יהיו אך ורק חברי העמותה. כל אחד מחברי העמותה יכול להיות מועמד לתפקיד חבר או יו"ר הוועד. מספר חברי הוועד לא יעלה על 7 ולא יעמוד על פחות משלושה חברים, כולל יושב הראש, זאת על מנת לאפשר פעילות תקינה ויעילה לאורך השנה. חברי הוועד המנהל ייבחרו בכל שנה מחדש באסיפה השנתית. חברי הוועד המנהל נמצאים בצומת מרכזי בניהול המקום ועליהם להקפיד הקפדה יתרה על הימנעות מניגודי עניינים.	חברי המוסד:
ניהול שוטף ובקרה על התנהלות גופי המקום, בהתאם לחוקי המדינה, לחוקת המקום ולתקנוני הוועדות. בין אלו: - אחריות על התחומים הכלכליים והמשפטיים של העמותה והמקום, בשיתוף עם הגופים הרלוונטיים, כולל: - אחריות על הסכמי העבודה עם צוותי המקום ועובדי. - אחריות על הצגת תקציב שנתי ותכניות עבודה שנתיות לאסיפה, ואחריות על ביצוען. - טיפול בנושאי הנחות בשכר הלימוד, בהתאם לחוקה ולהחלטות הרלוונטיות. - ניהול הקשר וטיפול בנושאי מנהלה ורישוי מול משרד החינוך והרשויות המקומיות. - בקרה על קיום של התכנית החינוכית, תוך קשר עם הנהלת בית הספר, הורים, וגופים ו/או אנשים נוספים הפועלים במקום, לפי הצורך. וכן בקרה, התעדכנות וסיוע בהיבטים של שימור ואיכות הצוות, כולל העשרה והכשרה של הצוות, לפי הצורך. - ליווי שאר מוסדות המקום מעמדת סיוע ובקרה לצורך ווידוא פעילותם ע"פ תנאי החוקה והחלטות רלוונטיות אחרות. הכנה והצגה של תכנית רב-שנתית, הנוגעת לפיתוח המקום מכל הבחינות, כולל מצב שכר הלימוד, מבנה המקום ושינויים או תוספות מהותיות מתוכננות. התכנית תוצג לאישור באסיפה השנתית כחלק מאישור התקציב השנתי. אחריות וטיפול בכל הנוגע למינוי ו/או פיטורי מנהל בית הספר והגן, וכן על הצגת מועמדים לניהול בית הספר והגן לאסיפה, לצורך אישור. אחריות על טיפול בתחומים ובצרכים שאינם באחריות וועדות או גופים אחרים, או שאינם מבוצעים ע"י הגופים האמורים על ביצועם, כגון: פתרון בעיות שוטפות,	תיאור ותחומי אחריות:

	תחזוקה, תלונות, סכסוכים, חילוקי דעות בכל הנושאים, נושאי תזונה, ועוד. באחריות הועד להיות שותף בדיוני "פורום דיאלוג", ולשקול האם וכיצד ניתן לקדם מתוכם היבטים מעשיים שעלו בדיונים.
סמכויות:	לטפל בנושאי משמעת ובמקרים של הפרת חוקת המקום או תקנוניה ע"י מי מחברי הקהילה, אם ע"י כינוס האסיפה או טיפול פרטני אחר. לכנס את האסיפה בכל עת שיידרש ולקבוע את נושאי סדר היום שלה בהתאם לחוקה. לקבל החלטות (כממלא מקום) בכל תחום שאינו מטופל אם ע"י הגוף שנקבע לכך או משום שלא נקבע גוף כזה. לבצע התקשרויות שונות בשם העמותה לרבות הסכם שכירות, הסכמים עם בעלי מקצוע, קבלנים, עובדים ונותני שירותים. להתערב ולהפעיל זכות וטו בנושאים היכולים לפגוע באיתנותה הפיננסית של העמותה או שעלולים להיות מנוגדים לדין ולהוראת רשויות מוסמכות שונות. לקבל כל החלטה אחרת ולבצע כל פעולה שהוועד מוסמך לבצע על פי תקנון העמותה, הוראות רשם העמותות, חוק העמותות והוראות האסיפה הכללית.
מתכונת פעילות:	הועד יתכנס ללא מגבלה, בכל עת שיש צורך בכך, וינהל פגישות שוטפות לאורך כל השנה. על הועד לפעול לפי עקרון השקיפות. עליו לאפשר מידע על דיוניו ולהנגיש את הפרוטוקולים של ישיבותיו לקהילה, כל עוד אין בכך פגיעה בצנעת הפרט. על הועד להתייחס במלוא הרצינות לכל פניה, בכל נושא, ממי מחברי הקהילה שיפנה אליו, ולעשות מאמץ לספק תשובות מסודרות ומלאות לפניות אלו.
תקנון:	הועד יפעל לפי תקנון מסודר המופיע* כנספח ב' של חוקה זאת.

2. הנהלת בית הספר

חברי המוסד:	מנהל/ת בית הספר והגן יבחר ויאשר ע"י האסיפה הכללית.
תיאור ותחומי אחריות:	מנהל בית הספר אחראי על תכנון וביצוע כלל הפעולות החינוכיות בבית הספר ברוח העקרונות החינוכיים של קהילת המקום. המנהל הינו האחראי הבלעדי על קביעת התכנית הפדגוגית של בית הספר, על בסיס עקרונות החוקה, וכן אחראי על מימושה והתאמתה למציאות בשטח ביום-יום, זאת בשיתוף עם שאר המנגנונים הרלוונטיים. המנהל אחראי להתאמתם ולאיכותם המרבית של אנשי הצוות לעקרונות המקום, וכן למצוא דרכים, בשיתוף הגופים הרלוונטיים, להכשיר ולשמר את הצוות לאורך זמן. המנהל ינהל בקרה על איכותם ועבודתם של אנשי הצוות, ויעדכן את הגורמים

הרלוונטיים בקהילה בהקשרים אלו. על מנת לטייב את איכות הצוות, תתאפשר למנהל, בתיאום ובשיתוף הגזברות, גמישות מקסימלית בניהול התקציבים שיכולים לסייע בכך. מנהל בית הספר יקיים דיווח שוטף לוועד, במתכונת עיתית, כפי שתיקבע בתקנונים הרלוונטיים, בנושאים שוטפים, ארגוניים, ונושאים הקשורים במימוש תכניות העבודה של המקום. מנהל בית הספר בשיתוף עם הוועד המנהל של העמותה ידאגו לקבלת רישיונות להפעלת בית הספר. מנהל בית הספר ינהל לאורך השנה קשר ישיר עם ההורים, וכן יהיה אחראי על קיום משוברים וסקרים בנוגע לעמדות ההורים וכל הגורמים הרלוונטיים על איכות הפעילות במקום. מנהל בית הספר יהיה אחראי לניסוח תפיסתו החינוכית של מקום לגדול – בית ספר וגן, ולצרפה כנספח ט' לחוקה זאת. התפיסה החינוכית שתאושר בחוקה תהפוך לאבן יסוד ושינויה יחייב שינוי מהותי בחוקה.	
המנהל אחראי על קביעת מספר הילדים ואנשי הצוות בכיתות, תוך הפנמת המשמעות התקציבית ובהתאמה לתכנית הרב-שנתית של המקום. המנהל הינו האחראי והפוסק לגבי התכנית הפדגוגית וכן בנוגע לבחירת אנשי הצוות, כולל גיוס ובחירת אנשי צוות חדשים ו/או פיטורים של אנשי צוות, זאת תוך עבודה משותפת ושקיפות מול וועדת צוות והוועד המנהל. עם זאת, במקרים קיצוניים, בהם יש חשש לבעיה משפטית או תקציבית שתיווצר כתוצאה מהחלטות המנהל ע"פ סעיף זה, יהיה רשאי הוועד המנהל להתערב בהחלטה. המנהל מוסמך לטפל בבעיות משמעת בהתאם לתקנון בית הספר, תוך מאמץ מקסימאלי לפתור בעיות בדיאלוג והקשבה ובהתאם לרוח המקום. עם זאת באחריות המנהל להשית תשומת לב מיוחדת לערכי היסוד של מחויבות הדדית ואי פגיעה באחר, ומוקנית לו הסמכות למנוע פגיעה מתמשכת בחברי קהילה, בתלמידים, באנשי צוות ובתהליכי הלמידה במקום. במקרים של הפרות משמעת החוזרות על עצמן, המהוות פגיעה באחד או בכמה מערכי היסוד של המקום (כגון פגיעה פיזית, או הפרעה מכל סוג שהוא הפוגעת באופן ישיר או עקיף בלמידה של חניכים אחרים וכדומה), רשאי המנהל להרחיק תלמיד מפעילות במקום.	סמכויות:
המנהל יקיים דיאלוג פתוח ושוטף עם מוסדות המקום והורי הילדים. המנהל ישתתף, יזום ויקח חלק פעיל בדיוני "פורום דיאלוג", מתוך הבנת הצורך, הרצון והיכולת של חברי הקהילה לדון, ללמוד ואף ליזום מהלכים בעלי היבטים חינוכיים פדגוגיים.	מתכונת פעילות:
גופי בית הספר יפעלו לפי תקנון בית הספר, המופיע* כנספח ג' בחוקה.	תקנון:

3. צוות בית הספר

חברי המוסד:	צוות בית הספר כולל את המורים והחונכים. הצוות יהיה בעל הכשרה חינוכית מתאימה לצרכי בית הספר ובעל ניסיון בהוראה.
תיאור ותחומי אחריות:	צוות בית הספר והגן הינו שותף מלא ביצירת המקום ובפעילויות החשובות ביותר המתרחשות בו. צוות בית הספר יהיה מחויב לרוח ולתפיסה החינוכית של המקום ויפעל מתוך ההבנה שחינוך נרכש על-ידי מתן דוגמא אישית. הצוות יבטיח את ביטחונם הגופני והרגשי של התלמידים וימנע כל פגיעה בהם. כחונכים יכירו אנשי הצוות את הילדים לעומק, ויפעלו לחיזוקם ולהעצמתם, וכן ישתפו את ההורים בתהליך החינוכי של ילדם, תוך דיאלוג והקשבה. אנשי הצוות מחויבים ליצירת סביבה לימודית בעלת גירויים, אתגרים וכלים שיאפשרו לכל אחד מהילדים ללמוד תוך מיצוי הפוטנציאל האישי שלו.
סמכויות:	סמכויות צוות בית הספר נגזרות מתקנון בית הספר כמופיע* בנספח ד'.
מתכונת פעילות:	צוות בית הספר יפעל לפי תקנון בית הספר והוראות משרד החינוך.
תקנון:	גופי בית הספר יפעלו לפי תקנון בית הספר, המופיע* כנספח ג' בחוקה.

4. ועדת גיוס צוות

חברי המוסד:	הועדה תורכב מהורי ילדים.
תיאור ותחומי אחריות:	תפקיד הועדה לסייע בהבאת מועמדים מתאימים לצוות בית הספר, בדגש על איכות, ניסיון והתאמה לערכי המקום, תוך תיאום ושיתוף פעולה עם מנהל בית הספר.
סמכויות:	הועדה תהיה שותפה בתהליך הקבלה של המועמדים, כשהחלטה הסופית בדבר קבלת אנשי צוות שמורה למנהל בית הספר, כפי שהוגדרה להלן בסעיף 2 'הנהלת בית הספר', תחת הגדרת 'סמכויות', פסקה שניה.
מתכונת פעילות:	הועדה תתכנס מעת לעת, לפי הצורך.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון המופיע* כנספח ד' בחוקה.

5. ועדת רישום וקליטה

חברי המוסד:	הועדה תורכב מהורי הילדים.
תיאור ותחומי אחריות:	קביעת תהליך מסודר לקבלה לבית הספר ומתן מענה שוטף, למתעניינים, למועמדים ולמתקבלים, לכל אורך השנה. ניהול וביצוע תהליך הרישום והקבלה כולו, כולל פרסומים, מפגשים, טפסים ועוד. תהליך הקבלה יתנהל בשיתוף עם הנהלת בית הספר וגורמים רלוונטיים נוספים, ובהתאם ליעדי הקליטה שנקבעו. במידה ותהליך הקבלה כולל הגרלה, יהיו תנאי ההגרלה וביצועה שקופים, ידועים ומבוקרים, וינסחו במפורט בתקנון הועדה.
סמכויות:	ניהול תהליך הרישום, וקביעת מפגשי הסברה ומועדי רישום. ניהול ההגרלות לקבלת תלמידים וקביעת הזוכים בהן.
מתכונת פעילות:	הועדה תפעל באופן שוטף לאורך השנה, לפי צרכי ויעדי הקליטה שנקבעו.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון מסודר, כולל נוהל הגרלות, המופיע* כנספח ה' בחוקה.

6. פורום דיאלוג ומעגלי שיח

חברי המוסד:	פורום דיאלוג הינו פורום קהילתי רחב ופתוח, אשר יאפשר למקסימום חברי קהילה הרוצים בכך להשתתף בדיוניו. בכל מקרה, בדיוני הפורום ישתתפו לפחות נציג אחד מהוועד המנהל, וכן מנהל בית הספר או נציג/ים מטעמו. על מנת ליזום ולנהל את דיוני הפורום יבחר הוועד המנהל נציג אשר, יחד עם מנהל בית הספר, ולפי צורך - גם עם נציג/י הורים, יזמו ויניעו את מפגשי הפורום. לדיוני הפורום ניתן יהיה לזמן גם חברי צוות לפי הצורך ובהתאם לבחירת ו/או הסכמת המנהל, וכן הורים או ילדים לפי הרלוונטיות של נוכחותם בדיונים.
תיאור ותחומי אחריות:	תפקיד הפורום הינו לקיים ולייצר דיאלוג בתחום החינוכי-פדגוגי בין הקהילה והנהלת בית הספר, באמצעות מעגלי שיח (מפגשי למידה ודיון), ולפעול לשיפור צדדים אלו. בפורום יתנהלו דיונים על מהות ועקרונות בית הספר ועל הפעילות בו. במסגרתו יוכלו הורים לשאול שאלות (ולקבל תשובות) בנושאי חינוך, וכן להביע את דעתם בנושאים רלוונטיים, ללמוד על הצדדים הפדגוגיים של המקום ועל העקרונות העומדים מאחוריהם, להעלות הצעות לשיפור או שינוי, וכל זאת תוך קשר ישיר ומובנה עם צוות בית הספר.

	מעגלי השיח יוקדשו גם להכרות נוספת בין הצוות להורים, ויאפשרו ביטוי לצוות לספר על עבודתם ועל תפיסתם בסביבה החינוכית-פדגוגית. על מנת להגיע ולאפשר השתתפות וביטוי לקהל הורים רחב, מעגלי השיח יהיו פתוחים לכלל הקהילה, גם אם יעסקו בתחומים מובחנים. יודגש שהפורום איננו במה להתערבות הורים בתחום הפדגוגי בענייני היום-יום השוטפים, אלא פורום לדיוני עומק, חילופי ידע והנעת תהליכים באמצעות שותפות ודיאלוג.
סמכויות:	לפורום אין סמכויות החלטה, אך היבטים ומסקנות מדיוני יישקלו גם בהיבט מעשי, ע"י מנהל בית הספר וכן ע"י הועד המנהל, כל אחד בתחומו.
מתכונת פעילות:	פעילויות הפורום יתרחשו לאורך כל השנה, ללא הגבלה, אך לא פחות מפעמיים בשנה. לקראת כל התכנסות תפורסם הודעה מראש, שתכלול את מועד ההתכנסות ואת הדיונים הצפויים בה.
תקנון:	הפורום יפעל לפי תקנון פורום דיאלוג, המופיע* כנספח ו' בחוקה.

7. ועדת כספים

חברי המוסד:	גזברי העמותה, חברי הועדה (מהקהילה) ו/או שכירים במידת הצורך. כהונת חברי הועדה תאושר ע"י האסיפה.
תיאור ותחומי אחריות:	תפעול שוטף של ההתנהלות הכספית והמשפטית בעלת משמעויות כספיות. הכנת תקציב ומעקב אחר ביצוע תוך עבודה בשיתוף עם הנהלת בית ספר והועדות השונות. זאת תוך הסתכלות קדימה וקביעת סדר עדיפויות ואג'נדה תקציבית המתאימה ככל הניתן למגוון הצרכים השונים של בית הספר.
סמכויות:	קביעת תקציב, וניהול כל האספקטים הפיננסיים של עמותת שדות. יובהר כי לוועד המנהל של העמותה תינתן זכות וטו במצבים שיכולים לפגוע באיתנות הפיננסית של העמותה או שעלולים להיות מנוגדים לדין ולהוראת רשויות מוסמכות שונות.
מתכונת פעילות:	ישיבות הועדה יהיו פתוחות לחברי הקהילה המתעניינים או רוצים לשאול ו/או להביע דעה בנושאי תקציב שונים, בתיאום מראש.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון המופיע* כנספח ז' בחוקה.

8. ועדת ביקורת

חברי המוסד:	חברי עמותה, שייבחרו ע"י האסיפה.
תיאור ותחומי אחריות:	באחריות הועדה לפעול במטרה לוודא תקינות פעולות מוסדות העמותה והקהילה. הועדה תפעל בהתאם לחוק העמותות, הוראות רשם העמותות ותקנון העמותה; וכן ברוח חוקת המקום, בדגש על טוהר המידות ומטרות העמותה.
סמכויות:	לבדוק תהליכים, מסמכים ופעילויות של כל גופי המקום, ולהוציא דוחות בהתאם לממצאים, ובהתאם לחוק. לדווח לגורמים המתאימים על פעילויות שאינן תקינות.
מתכונת פעילות:	הועדה תתכנס ותפעל לפי תקנון העמותה, לאורך כל השנה.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון המופיע* כנספח ח' בחוקה.

9. ועדת קהילה

חברי המוסד:	הועדה תורכב מהורי הילדים.
תיאור ותחומי אחריות:	ועדת קהילה נועדה ליצור, לחזק ולקיים את החיבורים, הפעילויות והשותפות בין כלל מרכיבי הקהילה - הורים, ילדים וצוות – במסגרות הזמן שמעבר למסגרת בית הספר והגן (טיולים, מפגשים ועוד). הועדה תיזום פעילויות קהילתיות, בדגש על חוויה, לימוד, הנאה ותחושת הביחד, לצד מעורבות חברתית בתוך הקהילה.
סמכויות:	גיוס הקהילה לפעילויות שונות ומגוונות, ע"פ החלטות הועדה, לאורך כל השנה.
מתכונת פעילות:	הועדה תתכנס ותפעל לאורך כל השנה, לפי הצורך.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון המופיע* כנספח י' בחוקה.

10. ועדת נראות

חברי המוסד:	הועדה תורכב מהורי ילדים, ותפעל לשיתוף מלא של ילדים בפעילותה, כולל השתתפות בדיוניה במידת האפשר.
תיאור ותחומי אחריות:	הועדה אחראית על נראותו, וטיפולו של שטח המקום, לאורך כל השנה. הועדה אינה אחראית על פרויקטים של בינוי, תשתיות ותחזוקה שוטפת. הועדה תשתף את קהילת הילדים בפעילותה לטיפול המקום, מתוך הכרה בחשיבות הערכית-חינוכית של פעילות זאת, כמכילה בתוכה ערכים של אחריות, יוזמה, התנדבות, שותפות ועוד. הועדה תפעל לפי תכנית שנתית הכוללת את ההיבטים שבאחריותה, ואת האמצעים הדרושים למימושה.
סמכויות:	להניע מהלכים למימוש תכניתיה, בשיתוף עם הגורמים הרלוונטיים. להכריז ולקיים פעילויות, גיוסים ופרויקטים, תוך הפעלת הקהילה ומעורבותה.
מתכונת פעילות:	הועדה תפעל לאורך כל השנה, לפי הצורך.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון המופיע* כנספח יא' בחוקה.

11. ועדת יישוב מחלוקות / פתרון בעיות

חברי המוסד:	בסיס הועדה וחבריה המרכזיים יהיו ילדי בית הספר. ניתן יהיה לצרף לוועדה אנשי צוות ו/או הורים מהקהילה, זאת בהתאם לתקנון הועדה ולצרכים ספציפיים שיוגדרו בו. בהתאם מספר חבריה ומבנה הועדה ייקבעו גם הם בתקונה.
תיאור ותחומי אחריות:	ועדה זאת מהווה את הרשות השופטת בנושאי מחלוקות וסכסוכים במרחב בית הספר. מטרת הועדה הינה להקנות לתלמידים מרחב נוסף של אחריות והתמודדות במרחב הדמוקרטי, וכן לשמש מרחב מעשי לפתרון בעיות מכל סוג המתעוררות במרחב בית הספר. על חברי הקהילה וצוות בית הספר לשאוף להפיכתו של גוף זה לגוף חיוני, דומיננטי, פעיל וחשוב בחיי היום-יום של הקהילה ושל התלמידים.
סמכויות:	סמכות הועדה תחול על סכסוכים ומחלוקות מכל הסוגים, אך שאינם פוגעים בצנעת הפרט, בסמכויות הצוות ובערכי החוקה. הוועדה לא תטיל ענישה המנוגדת להוראות כל דין וחוזרי מנכ"ל משרד החינוך. הסמכויות הפרטניות של הועדה ייקבעו בתקנון הועדה.

מתכונת פעילות:	הועדה תתכנס על פי הצורך ועל פי דרישות התקנון, כפי שמופיעות בתקנון בית הספר.
תקנון:	הועדה תפעל לפי תקנון שיהווה חלק מתקנון בית הספר.

12. מוסדות וועדות בית הספר והילדים

חברי המוסד:	ילדי בית הספר, בהתאם להחלטות ותקנון בית הספר.
תיאור ותחומי אחריות:	בין המוסדות בבית הספר יהיו גופים וועדות המופעלים ופועלים ע"י ובאחריות הילדים, או בהשתתפותם המלאה של הילדים, ואשר יניעו מהלכים, יארגנו אירועים ויפעלו להגשמת מטרותם בתוך מרחב בית הספר. תחומי הפעילות של ועדות אלו יהיו מגוונים ורחבים, בהתאם להחלטות וצרכי בית הספר, ויעסקו, בין השאר, בנושאים כגון אירועים וטיולים, עיתון, ספרייה, מסיבות ועוד.
סמכויות:	הסמכויות הפרטניות של כל ועדה ייקבעו בתקנון הועדה ובהחלטות בית הספר והפרלמנט.
מתכונת פעילות:	הועדות יפעלו על פי הצורך והחלטות בית הספר, לאורך כל השנה.
תקנון:	הועדות יפעלו לפי תקנון, או לפי החלטות של הילדים ו/או הנהלת וצוות בית הספר.

4. שימור החוקה

כל דיון בנושא שינוי מהותי בחוקה זו ייערך אך ורק לאחר פרסום מוקדם וישיר בדבר הדיון, לכל חברי הקהילה, לפחות 14 יום לפני כינוס האסיפה, אלא אם מדובר במצב בו הנסיבות לא מאפשרות טווח זמן זה.

ערכי ואבני היסוד, כמו גם הגדרות הבסיס של חוקה זאת, ניתנים לשינוי אך ורק ברוב מוחלט של 75% מחברי העמותה, וזאת באסיפה בה נוכחים לפחות 60% מחברי העמותה. שינויים אחרים בחוקה יתקבלו ברוב רגיל, או בהתאם להוראות החוקה כמצוין בסעיפים ספציפיים.

5. נספחים

הנספחים המצורפים* להלן מהווים חלק בלתי נפרד מהחוקה. עם זאת שינוי בתקנון, אשר אינו סותר את עקרונות החוקה, יכול להתקבל באישור הועד המנהל (ללא הצבעה באסיפה הכללית).

נספח א': תקנון העמותה.

נספח ב': תקנון הועד המנהל.

נספח ג': תקנון בית הספר.

נספח ד': תקנון ועדת צוות.

נספח ה': תקנון ועדת רישום וקליטה.

נספח ו': תקנון פורום דיאלוג.

נספח ז': תקנון ועדת כספים.

נספח ח': תקנון ועדת ביקורת.

נספח ט': התפיסה החינוכית של "מקום לגדול".

נספח י': תקנון ועדת קהילה.

נספח יא': תקנון ועדת נראות.